

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

КАСУЮТЬ КОМУНІСТИЧНУ ПОРУКУ ЗА ОСІБ ПРИЗНАЧЕНИХ НА ДЕПОРТАЦІЮ

Згадують Андрія Дмитришина серед 39 чужинців
Нью Йорк, 3 серпня. — На доручення генерального прокуратора, Дж. Гаверда Мек'рета з Вашингтону, Імміграційна й Натуралізаційна Служба Злучених Держав почала скликати всіх чужинців, призначених на депортацію за їхню привабливість до Комуністичної партії або за підвину роботу. Також повідомляють, що порука, складена за них організацією, яка називає себе Конгресом Громадянських Прав, не прийнята більшістю для уряду ЗДА. Таких чужинців, разом 39, покликали в Нью Йорку, Бостоні, Філадельфії й Дітроїті. З 31 ньюйоркських осіб, які мали згрозитися в четвер, тільки 15

КОЛИШНЯ ШПИГУНКА ВИЯВЛЯЄ ІНШИХ ШПИГІВ В УРЯДОВИХ БЮРАХ

Вашингтон. — Пані Гедер Массінг, колишня жінка комуніста Гергарда Айслера, який втік з ЗДА, коли його випустили на волю за поруку, широко розкрила свою діяльність як більшовицької агентки в початках 1930-их років. Вона своєчасно відреклася такої служби й тепер стала свідком для сенатської комісії безпеки у Вашингтоні. Її агентка в Америці вона вербувала нових шпигів із федеральних урядовців, з яких вона назвала по імені двох: Ноела Г. Філда в З'єднаній Штатів і Лоренса Доггана з Латинського відділу цього ж департаменту. Філд, його жінка й дочка втікли, мабуть у 1949 р., за залізну зашпону, а Догган 1948 р. височив з вікна високого будинку

ТРУМАН ЗГАДУЄ АЙЗЕНГАВЕРА ЯК МОЖЛИВОГО КАНДИДАТА НА ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — През. Труман, під час пресової конференції сказав, що ген. Двайтові Д. Айзенгаверові ніщо не стоїть на перешкоді до кандидатури на президента в 1952 р., якщо він тільки цього забажає. При цій нагоді Труман сказав, що Айзенгавер прегарно виконує свої завдання верховного команданта альянтських армій у Європі й висловив надію, що він буде й далі виконувати свої обов'язки. Про свою кандидатуру Труман не згадував нічого, хоч уже була відома спроба губернатора Френка Дж. Лоша з Огайо спонукати Трумана до проголошення своєї кандидатури на наступний рік.

ПРИСПІШУЮТЬ БУДОВУ „ПІДЗЕМНОГО ПЕНТАГОНУ“

Вашингтон. — Урядовці департаменту оборони заявили, що вже призначено приблизно \$11,000,000 на перерібку старих і побудову нових будинків в Табір Річі, у стеїт Меріленд, де має бути приміщений „підземний Пентагон“. Теперішній „Пентагон“ — це, як відомо, назва будинку, в якому приміщений департамент оборони в Вашингтоні. Підземний Пентагон почали будувати у великій таємниці, одначе тепер це стало явним. Табір Річі це назва давньої бази Красної Гвардії. Там перебудовують тепер 137 будинків, які разом з ново побудованими, дадуть 674,000 квадратних стій житлової площі для самітних постійних офіцерів, 82,000 квадратних стій для бюр і 11,200 квадратних стій для тимчасових офіцерів. Офіцерів з родинами там не буде. Табір Річі такий великий, що він розтягається до сусіднього стеїту Пенсильвенія. Підземні будови мають забезпечити охорону від знищення документів і недопущення до перерви в праці на випадок бомбардування столиці з повітря. В доці оголошених проєктах згадується про довгі підземні хідники, побудовані на лад німецьких підземних будов перед другою світовою війною.

В АМЕРИЦІ

● Повітряні ескадрони флоти й морської піхоти не будуть брати участі в спільних маневрах, які мають початися в форт Вреґт, коло Фалетая, у стеїт Норт Каролайна. Це сталося наслідком непорозуміння у справі об'єднання всіх ділянок оборонних сил. У вправах візьмуть участь 85,000 воїнів з армії, 400 літаків і 12,000 литунського персоналу. Відпаде сотня літаків морських сил.
● Для зменшення диму над містом Нью Йорк ухвалили контроль за повітрям. Вже організоване окреме Бюро Контролі Диму, очолюване адміралом Вільямом С. Максвеллом.
● Продовження мораторію на відкриття відомостей хоче ухвалити канадський парламент. Позичку взяла Канада в Англії висотою — \$700,000,000. Осталася несплачена решта — \$250,000.
● Команда флоти звернулася до Конгресу за дозволом ужити один підводний човен на випробування нового стрільня, що нищить такі човни. Яка це має бути зброя — невідомо, як також не сказали де й коли має бути зроблена проба.
● „Ошаджує воду“ — Такий заклик містить поштовий штампель, що перебіває поштової марки. Нездолана вода для всього континенту турбується федеральний уряд.

ОДНА УСТАНОВА ДЛЯ ВСІХ ЗАКОРДОННИХ ДОПОМОГ

Вашингтон, 2 серпня. — У Сенаті зголосили законопроект про створення однієї незалежної установи для адміністрації всіх допомог закордонним країнам, отже — військової, економічної й технічної. Законопроект опрацювали два республіканці, а саме: сен. Александер Смит з Нью Джерзі й сен. Левет Салтстолл з Массачусетс. Вони працюють у двох комісіях, які займаються допомогою для закордону. Комісії досліджують проєкт уряду, що передбачає в новім бюджеті вісім з половиною біліонів доларів на озброєння чужинних країн. Комісії заслухали на закритих засідан-

ПАЛАТА ЗА ЛЕГШІ УМОВИ ЗАКОРДОННОЇ ДОПОМОГИ

Вашингтон. — Палата Репрезентантів передала сенатові гучний проєкт постачання військових економічних і фінансових засобів країнам, які мають зв'язки з державами підсовєтського блоку. Цей проєкт зродився після того, як президент проголосив в розривання торговельних зв'язків з комуністичними державами й землями. Останнього травня Конгрес ухвалив додаток до закону про асигнування фондів, на підставі якого уряд мав повністю стримати економічну й фінансову допомогу таким країнам, які від себе вислають стратегічні й інші матеріали, що можуть придатися під час війни. Новий проєкт вимагає, щоб допомогу стримували тільки тоді, коли якась країна вислає до підсовєтських земель „зброю, амуніцію, воєнні знаряддя, нафту, атомні матеріали“.

ОДОБРИЛИ ПІДВИШКУ ЦІНИ НА ГАЗЕТНИЙ ПАПІР

Вашингтон. — Бюро Стабілізації цін одобрило підвищення цін одної тони газетного паперу на \$10. Ціну підвищила Кровн Зелербак Корпорація у Сан Франсіско. Отже, від 1 липня тона паперу коштує 116 доларів.

БУНТ І ВТЕЧА ДО ШВЕЦІЇ ЗАЛОГИ ПОЛЬСЬКО ВОЄННОГО КОРАБЛЯ

Стокгольм. Дванадцять членів залоги невеличкого польського вилловача мін збунтувалися, роззброїли і замкнули своїх офіцерів, а самі з кораблем заплили до шведського порту Істад та просять азилу, як для політичних втікачів. На вясненні свого винуватку вони подають, що „мають досить“ комуністичного терористичного режиму й комуністичних політруків на кораблі. Шведські власті, відповідно забезпечивши своєю сторожею корабель, дозволили морякам робити заходи в справі азилу, роблячи їх рівночасно уважними, що вони можуть зустрітись з труднощами, якщо їх уряд домагатиметься їхньої втечі. Швеція, як і інші країни, зобов'язалася міжнародним договором видавати учасників бунту на кораблях. Після вясни на беріг 12 моряків, що „мають досить“ комунізму, корабель з іншими 33 членами залоги відплив, за

МОЖЛИВІСТЬ КОМПРОМІСУ В СПРАВІ ДЕМАРКАЦІЙНОЇ ЛІНІЇ В КОРЕЇ

Комуністичне радіо натякає на можливість перемир'я на фронтів лінії. — Чергові безуспішні наради.

Корея, 3 серпня. — В альянтських колах висловлюється надія, що комуністи остаточно можуть погодитися на створення демаркаційної лінії перемир'я на теперішній фронтів лінії, хоча комуністична делегація на переговорах в Каесонґ все ще обстоює домагання, щоб така лінія була встановлена на 38-ій паралелі. Альянтські припущення базуються на повідомленні комуністичного радіо в Пхйонґянґ, що альянти, мовляв, домагаються встановлення демаркаційної лінії ще далше на північ, ніж перебігає теперішня фронтів лінія. Альянти вважають, що це повідомлення може бути підготовкою до компромісу та прийняття комуністами теперішньої лінії фронтів, вироблюючи рівночасно серед свого населення враження, що дотеперішній застій в переговорах був з вини альянтів, які домагалися більше північно-корейської території, ніж вони її займають, та що властиво компроміс був не з боку комуністів, але альянтів. Це було б комуністам потрібне для „рятування лиця“ та вдержання свого престижу, хоча альянти від самого початку обстоюють власне фронтів лінію, як лінію есентуального перемир'я. Проте, теж сьогоднішні наради в Каесонґ в цій справі були безуспішні. Альянтська делегація тільки потвердила своє становище, що вона в жадному разі не погодиться на створення демаркаційної лінії на „безборонній“ 38-ій паралелі, як цього домагалися комуністи, а голова комуністичної делегації майже впродовж двох годин намагався довести слушність свого становища. Дальші наради відложено до чергової доби. Натяки на можливість комуністичного компромісу появилися після того, як альянтське становище в справі демаркаційної лінії цілком підтвердив державний секретар Ачесон у Вашингтоні. На конференції в Каесонґ після того альянтський представник зловив коротку зазвбу, що Об'єднані Нації цілком певно не порушать перемир'я, як воно буде встановлене, але вони теж не приймуть жадних постанов, які вможливили б червоним порушити це перемир'я.

АЛЯНТИ В „ОБМЕЖЕНОМУ ПОХОДІ“ НА КУМСОНґ

Токіо. Після старанної артилерійської й авіаційної підготовки, альянтська піхота на східній ділянці корейського фронтів почала вчора „обмежений похід“ на Кумсонґ, на центрально-східному секторі, в колишньому ворожому „залізному трикутнику“. З офіційного повідомлення важко зрозуміти висновок, чи цею акцією альянти думають здобути новий терен, чи тільки „пробують ґрунт“ для дальшого планування. Місто Кумсонґ є важливою базою і комунікаційним вузлом. В першому „обмеженому наступі“ альянти не натрапили на жадного сильного ворожий спротив, але вони можуть натрапити на нього, зблизившись до самого міста. Альянтський похід почався вчора вранці в сприятливих атмосферичних умовах, що вможливило інтенсивну акцію авіації. Ворог, правдоподібно, не передбачував можливості атаки, бо негайно почав переходити до протинаступів, що легко були відбиті альянтами, з більшими втратами для ворога. На інших секторях фронтів приходило тільки до припадкових перестрілок між патрульними відділами. Натомість альянтська фльота ще з більшою інтенсивністю бомбардувала порт Косонґ, що його, згідно з комуністичними повідомленнями, альянтська делегація в переговорах в Каесонґ мала подати, як північно-східний пункт демаркаційної лінії для перемир'я. З'єднання альянтських бомбардувальників, користаючи з погоди, виконали цілий ряд налетів на ворожі воєнні об'єкти з заплі.

МАДЯРЩИНА МАЛА ПРИПИНИТИ ДЕПОРТАЦІЇ З БУДАПЕШТУ

Відень. — Останні вістки з достовірних джерел запевняють, що комуно-мадярський уряд припинив, — щонайменше хвилино, масові депортації середньої класи з Будапешту. — Останній депортаційний наказ був виданий 16-го липня й виконаний чергового дня. Загальна кількість депортованих досі вноситься 65,000. В західно-дипломатичних колах в Мадярщині в жадному разі не вважається цей хвилевий перевір за остаточне закінчення депортацій. Перерва могла наступити внаслідок сильного протестатійного руху закордо-

ПОСЛАБЛЕННЯ ЯВНОГО СПРОТИВУ ПРОТИ КОМУНІСТІВ В КИТАЮ

Гонг Конґ. Тут з поінформованих джерел повідомляється, що явний спротив проти комуністичного режиму в Китаю в останньому часі помітно зменшується, хоча протикомуністичні настрої китайського населення все ще є дуже сильні й поширені. Послаблення явного спротиву мотивується безощадним комуністичним терором і репресіями з одного боку та щораз більшими труднощами повстанської боротьби з другого. Хоча в поодинокі провінції все ще існує сильний повстанський рух, зокрема в провінціях Квантунґ, Кванґсі й Юннан, проте цей рух вже не має одностай-

ПРОДОВЖЕННЯ УРЯДОВОЇ КРИЗИ У ФРАНЦІЇ

Париж. — Французька Національна Асамблея не прийняла вчора кандидатури дотеперішнього міністра фінансів Моріса Пече на прем'єра, продовжуючи тим самим затягнути внутрішньо-політичну кризу в країні. Міністер Пече не потрапив здобути вимагану конституцією більшість 314 голосів, бо комуністи голосували проти нього, а де-голісти й соціалісти здержалися від голосування. Намагання міністра Пече створити новий уряд Франції розбилися через внутрішньо-політичні проблеми, зокрема через проєкти соціального законодавства і обов'язкового навчання релігії в школах. Негайно після того Пече зголосив президентові Оріолеві свою невідатрудне завдання вибрати іншого кандидата на прем'єра. Пече був вже другим кандидатом з черги, що не потрапив перемогти урядової кризи, після попереднього неуспіху дотеперішнього міністра справедливості Рене Масра.

НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНОГО ВЕГЕЛІА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ НОВИХ СОВЄТСЬКИХ ОБМЕЖЕНЬ ТРАНСПОРТУ між східним і західними секторами, закликаючи кандидів східну частину берлінського кордону. Совецька поліція і сторожа воїли не зближаться з надто до таких демонстрантів.

В СВІТІ

● Найшвидший бойовий турболітак „Гокер-1067, який здатний перемогти всі можливі типи бомбардувальників, має Британія, заявив секретар повітряних сил Артур Гендерсон у Палаті Громад. Цей літак перемаже американський Сейбр Ф-86 і совєтський МіГ-15.
● Наряди з Айзенгавером та його помічниками в Парижі мала Анна Розенберг у справі лодських резервів оборонної мобілізації Заходу. Помішниця секретаря оборони ЗДА після тих нарад вихала до Лондону.
● Міжнародний Конгрес Учительів що відбувається в південній Франції за участю вчительських організацій 33-х націй, ухвалив статут постійної міжнародної конференції вчителів з країн „вільної демократії“, які конгрес протиставляє так званім „народним демократіям“.

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, AND HOLIDAYS BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ENTERED AS SECOND CLASS MAIL MATTER AT THE POST OFFICE OF JERSEY CITY, N. J. ON MARCH 30, 1911 UNDER THE ACT OF MARCH 8, 1879.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR SECTION 1130 OF ACT OF OCTOBER 3, 1917 AUTHORIZED JULY 31, 1918.

Subscription rates table with columns for PEREPLATA and SUBSCRIPTION RATES, listing prices for one year, six months, and three months in various currencies.

РЕПРЕСІЇ

Америка, виходило б, вже має досить совєтських ударів і в майбутньому не думас пропускати їх безкарно.

На перший погляд могло б здаватися, що американські торговельні репресії проти совєтських сателітів, зокрема проти Чехословаччини і Мадярищини, є навіть в інтересі Москви.

Відомо ж бо, що якби труднощі господарського порядку Захід і не придував би проти Совєтського Союзу і його сателітів, то вони своїм вістрям завжди будуть звернені у відповідній мірі проти поневолених і закріпачених підсовєтських народних мас.

Але на ділі, американські репресії будуть серйозним ударом теж в комуністичні режими. Для прикладу згадайте б, що сама тільки Чехословаччина продавала досі в Америці своїх товарів на суму 30,000,000 доларів річно, і продавала їх за го-тівку.

У цій репресійній акції на окрему увагу заслуговує один незаметний факт. Президент Труман і державний секретар Ачесон заявили, що Злучені Держави тепер точно „нотуватимуть“ ідентичність комуністичних лідерів, відповідальних чи то за депортації, чи за інші злочини за залізною заслоною.

Українці повинні мати це на увазі і вже сьогодні почати підготовку акту обвинувачення проти всіх тих червоних катів і їх вислужників, які все ще безкарно вбиваються українською кров'ю та влаштують свої терористичні оргії на українських кістках.

Можливості нафтового порозуміння

В останніх днях, завдяки наполегливим дипломатичним зусиллям спеціального висланця президента Трумана, Аварела Гарримана, англо-іранський нафтовий спір вступив в нову фазу — можливість замиріння. Після розмов і переконувань з боку Гарримана в Тегерані і Лондоні, британський уряд „під сильним натиском наших американських приятелів“ рішив визнати принципи іранської націоналізації та вислати до Тегерану нову делегацію, з міністром на чолі, щоб та знову почала переговори в справі мирного і задовільного для обох сторін поладження нафтового конфлікту.

Висилка британської делегації до Тегерану та відновлення переговорів ще далеко не означає поладження справи. Але в теперішніх обставинах загального світового напруження вже сама можливість мирного поладження конфлікту має велике значення. Останній розвиток подій теж перекоує, що Гарриман, маючи за собою авторитет своєї країни та її президента, блискуче виконав свою місію — допомогти обом спірним сторонам знайти базу, на якій можна б прийти до згоди.

Інше діло, що така база має всі реальні причини. Британці потребують іранської нафти щонайменше так само, як Іран потребує британської допомоги, щоб могти ту нафту експлуатувати. Цього факту не може змінити ні гарячка природного і всілякими позакучисами роздуваного арабського націоналізму, ані британська впертість щодо „статус-кво“ в Ірані. Виразний нахил до згидливості миг в останньому заіснувати в британських

ва відносно України. До встановлення і вдержання інерції нових напрямних і нового, свободарного ладу життя. Це українська революція в її внутрішніх, об'єктивних аспектах і видах. Українська ідея сучасності так внутрішньо, як і зовнішньо, суб'єктивно об'єктивно, вже по самій своїй природі є революційною. Ці напрями революційного розвитку, внутрішнього й зовнішнього порядку, змагають остаточно до суверенного кружіння української нації в міждержавному планетарному доволі себе самої, по орбіті своїх цілей та інтересів.

Для досягнення повного стану мобілізації народу — революція розгортається фронтом на всіх ділянках життя. В авангарді пішла українська література, і далеко прозірала вікна в майбутнє поети і письменники. Рішучо і твердо, хоч невислазно, стас на службі нації українська наука. Вона щойно закросо сфери своїх впливів в намаганні просвітити й підбудувати або прочистити процес українського життя. В гарячому кліматі націоналістичного руху зріс за небудякий патос української особовості. В первинних антагонізмах політичних ідей та середовищ, затяжним процесом кристалізується українська політична культура, етос українського стилю та сила українського закону. Українське підпілля безперейно розвиває збройні форми боротьби — від найзвичайніших до складних, масових, — реалізує закон української сили. Так, поволі, серед мук, боротьби та крові, процес української революції видивгає на своїх плечах світ України та її людину.

Цей процес становлення, що джерелиться на полях духа, кожноразом як в дзеркалі одбивається у всіх формах українського життя. Всі його недомогання, нескладності та розбіжності джерелються в революційному процесі ненастанного духовного дозрівання українства.

Коли український народ в минулому поколінні станув до зброї — він не зложив її по нинішній день, він не зложив її до перемоги! Після розгрому нашої першої визвольної війни — декаду 20—30 рр. виповнів період революційної політизації українських комбатантів — УВО на Заході і СВУ на сході. Це покоління жертви перемогло збройний розвал, — винесло на скривалених плечах революційну ідею, поставило її на українському небі й у своїй масі — одійшло. Воно, як всі люди, багато зробило, багато занедало, багато хитрило. Та ідея України послужилася ними для своєї експресії та дії, просячи в надірнє життя. Роки 30-40 героїчний епос ОУН на заході, а на сході трагічний двобій українського селянства з російським більшовизмом та шаленства воїнів слова і пера. І знову — не перфекція дій та форм, а перемога загубання. Роки 40-50 — розкольна драма українського націоналізму і шукання та намічання пробою на нові шляхи. Вершини героїства й пекло розпачу! Та все це етапи перехідні. В основі, процес української революції йде нестримно вперед, йде по трунах чи помилках, йде в кліматі зростаючого драматичного напруження. Почерез здвиги і

КИТАЙ І СОВЕТИ

Перший раз дістав ваншingtonський уряд достовірні докази, що між Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм прийшло до поважних непорозуміннь, як про це інформують публіку Джозеф і Стюарт Алсоп, ваншingtonський кореспонденти щоденника „Нью Йорк Геральд Трибюн“.

Таке пропущення не випадкове, як твердять знавці політики Совєтів супроти своїх сателітів, а зокрема супроти китайських комуністів. Це прямий виклик кремлівського диктатора, а водночас і для Совєтського Союзу. Таке сталося в самих початках непорозуміннь між Тітом і Сталіним, коли імені Тіта не згадувалося на таблицях, несених під час першотравневої демонстрації в Москві. У Китаї ж можна було помітити ознаки розламу ще до цієї події з 1 серпня.

У підготовці до святкування китайської комуністичної партії появилися в липні сім довгих часописних статей, написаних провідними партійними урядовцями. Ці статі дістав уже в свої руки департамент стейту, дякуючи американському генеральному консулу в Гонг Конгу. З їх змісту можна прийти до таких найважливіших висновків:

Мао Це-Тунг, провідник китайських комуністів, вважає Китай за совєтського союзника, однак не підлеглого Москві, тільки за незалежного й рівноправного чи рівноправного. Щобільше, Мао не вдово-

рагедії душ та середовищ — він протинає собі почерез всіх і вся, найкоротшим шляхом, навскаса, — дорогу до мети. А мета — це перемога закону української сили в рамках сил українського закону!

Воно водночас і більш чи менш вдалим змаганням до централізації революційно-визвольних сил, що зміряє до недовільного встановлення на українській національній території закону української сили — йдуть відносні процеси його нормалізації силою українського закону. Це завдання різні, що в житті внаслідок людської природи, ставляться початково контрапунктом, а навіть в антагоністичних формах. Але мужня постава й політично далекий розум національних керівних кругів — в стані кінцево звести до одної історичної синтези ці „суперечні“ кінці життя.

Така простолінійність розвитку українського революційного процесу — це драма життя, що натално прагне народин у брані буття. Наче крейсер на повному морі, — цей похід нації за руном свободи! Вже 30 літ плывемо океаном — через шторми і мільни життя. На яких берегах висадить тасмичний капітан залого цього бурбоного судна? На палубі — не завжди все в порядку та з змагання до порядку і корабельного плыве. Липні форми й нелінійні закінчення (так са-

ляється становищем провідника в сателітській країні. Він вважає себе за рівного, а до деякої міри за вищого від Сталіна, якщо йдеться про ідеологічний напрямок. Отже, всім очевидно, що таке розуміння становища китайського Мао може призвести до поважного напруження між Москвою і Пекіним.

Деякі статті, поміщені в китайській пресі, замінити таким напрямком: Перше: з-поміж сьоми урядових китайських статей, чотирі не згадують імені Сталіна зовсім. Це само вказує, що Мао Це-Тунг самостійний провідник Китаю, а не ставленник Сталіна, як це буває в країнах східно-європейських сателітів. Друге: божевільні почести, які в сателітських країнах віддається Сталінові, у комуністичному Китаї дістає Мао. У статті, написаній містоголовною китайською Політичним Департаменту, не згадується ні разу імені Сталіна, а за те згадується Мао Це-Тунг 47 разів з такими самими прикметами, які звичайно вживаються для пошанування Сталіна.

Звичайні заклик до читачів для втримання послуху для Сталіна, як світового провідника комунізму, замінено закликом: „Многая Літа Товаришів! Мао Це-Тунгів, організаторів й провідників народної китайської революції!“

Третє: у всіх статтях передана одна провідна думка, а саме, що успіх китайської революції треба приписати Мао і китайській комуністичній партії, а серед найвищих призначень для цієї справи тільки раз, і то мимоходом, згадане ім'я сталінського режиму. Навіть Совєтський Союз згадується тільки один раз по імені, а це, що брав участь у конференції в Москві в 1945 р., коли то, як сказано в статті, Кремль згодився дати підтримку Чян Кай-Ші.

Четверте: у всіх статтях помітний гарячий китайський націоналізм, саме такий націоналізм, за який сотні провідників комуністів в Європі втратили своє життя під комуністичним режимом. Звичайно у статтях повторюється вислів: „Великий новий Китай наперші вільний від чужоземного панування“. Член комуністичного Політбюро, Пенг Чен, пише у своїй статті, що „Комуністична частина Китаю є теж повною патріотична“.

Замітна теж характеристика Мао Це-Тунга, як вищого мудреця в „марксистсько-ленінській науці“: навіть більша, ніж, як мого догадатися, Сталіна, бо при цьому Мао до марксистсько-ленінської теорії це „теорія китайської революції Мао Це-Тунга“.

Оці вісті треба вважати зовсім автентичними. Про китайський націоналізм як неборонний, здавна писали знавці далеко-східних відносин. Не виключене отже, що китайські комуністи мають забагато Кремля і хочуть визволитися з-під його впливів. Коли б це сталося, то це був би факт великого історичного значення. Це треба мати на увазі, хоч не треба приходити до висновку, що Мао Це-Тунг це приятель західного світу.

(Закінчення на стор. 3)

Орест Зибачинський УКРАЇНЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

Всі ми є учасниками чи свідками цього небуденного явища. Та не всі його однаково бачимо. Одні себе з ним утотожують. Другі його визнають. Треті заперечують. А останні пі-на-лів — трохи визнають і трохи заперечують. Але явище української революції, незалежно від того чи це кому подобається чи ні, розгортається з нечуваною цілеспрямованістю дії і зростає в ширині й в глибину. В його джерелах полум'яно горить безсмертний дух Т. Г. Шевченка, а долітчий процес велетнською дугою сягає часів першої визвольної війни 17-22 рр. Від тоді ми живемо і боремось під зорями української революції. — Хто прийняв Шевченка — а хто з нас не його дитя? — той немає вибору. З печаттю його духа кожний мусить, всі ми мусимо піти витиченим шляхом української революції або національно загинути. Українська революція — це закон життя сучасного українства.

Князя Руєв і Козацька Гетьманщина. Та український народ, як пробрався крізь татарське ляхоліття до козацької держави, так перемагає російсько-більшевицьку Голготу в ідеї сучасної України. Оця конечність цюнових народин, бій за своє нове українське обличчя, змаг за нове єство, нове життя й нові закони, оці туртури і щастя нового ставання — це українська революція, це її внутрішній суб'єктивний аспект.

Дві життєві форми нашого історичного буття — одійшли безповоротно і назавжди. Це

Процес зростання наших сил в тіні визвольного меча, — всупереч всіх зусиль окупантів, — веде до повалення існуючого політичного стану на сході Європи, до змаління, утруднення, імперій та імперійок окупантів, до припинення їхньої історичної трагедії канібальст-

вишукувала по всіх кутках Совєтського Союзу „ворогів народу“ (тобто дарову робочу силу), але в концтаборах Колими став відчуватися великий брак цієї сили, бо сотні тисяч вибули з лав в'язнів або навки, — або як калічені морозом і терором. Треба було утворити якийсь штучний привід для того, щоб затримати тут працюючу масу в'язнів, яка закінчувала свої терміни ув'язнення.

І почалася нова акція проти нас — політ'язнів. Я прийшов з лікарні після хвороби цинги і ще не встиг стати до праці, як 15. травня 1938 р. ввечері, після праці, почали викликати в контору поодиночі окремих політ'язнів. В таборі кожна подія дуже цікавить кожного. На питання, „що і куди?“ — ті, що поверталися, загадково мовчали. О другій годині ночі викликали й мене.

Коли увійшов я до кімнати, то якась молода особа відкомендувала себе уповноваженим НКВД і заявила, що я повинен дати йому деякі відповіді. Із перших поставлених мені питань я зрозумів, що дпит ведеться за відомим мені вже раніше протоколом, який я виповнював при першому а-

решті. Вкінці допиту слідчий (хоч так його неможливо назвати) поставив мені дослівно два питання: 1. „Визнаєте себе винним у тому, що Ви на приїску „Нечаяний“ займалися антисовєтською пропагандою?“ Я пробував пронайти, але він зовсім не слухав моїх доказів і сказав: „Кажіть конкретно, так чи ні“.

Я відповів: „Ні“. 2. „Ряд свідків встановили, що крім цього, Ви ще й саботажем займалися на виробничстві“.

Я внімаю за кишені робочу книжку ударника, яка так дорого обійшлася мені, і показую йому. Він навіть не подивився на неї, а тільки закричав, пещучодячи з „ні“, „ти“. І додав: „Говори, так чи ні!“ — Я знову відповів йому: „ні!“ Після цього заставив мене розписатися в протоколі допиту, що все це повинно залишитися тасмичною. Я став цікавитися, кого саме брали на ці допити і стало цілком певним одне: — ті, що закінчували свій термін покарання і ті, що мали незначні присуди (себто 3-4 роки), до яких належав і я. Поступово почали видавати один одному тасмично допиту. Казьонний, неписьменний, по-

лицейський шаблон був застосований до всіх однаково. Почався знов промивочний сезон золота. Від малого до великого керівника тільки і чути було: „Давай, давай, темп!“ а це значить — давай більше золота.

Літо 1938 р. стало скоро проходить і підійшла моя рішальна дата — 25 серпня 1938 р. — два роки рівно назад в цей день був заарештований дома, і раптом... Мене і всіх, хто був на допиті зі мною 15. травня б. р., знову викликали в цей день в ту ж саму кімнату. — Приїхала від НКВД з м. Магадану другоядья особа і, зробивши формальності (хто, звідкіль, рік народження), зачитус дослівно: „Постановою Трійки НКВД „Дальстрой“, за антисовєтську пропаганду та саботаж на виробничстві, такий-то засуджується на десять років ув'язнення в концтаборах. Термін від 15. травня 1938 р. до 15 травня 1948 року.“ Минуло 12 років з того часу, а я тепер грядіти про це кров у жилках холоне від жаху і не хочеться й тепер вірити, що все це було можливе в нашій цивілізації. Але тоді я зовсім був спокійний, бо цей терор довів до повної байдужості (так са-

мо, як в 1933 р., люди від голоду падали біля харчових продуктів, а не трабували їх). Дехто реагував інакше. Випадок був з білорусом, який збожеволів. Але ніхто не рішався на самогубство. На моїх виділах праці збирали цих „нових злочинців“ понад 20 чоловік, виділили в окрему бригаду і добавили до нас політ'язнів, що мали термін ув'язнення 25 років (в 1938 р. в СССР виданий був новий закон, що карав політ'язнів до 25 років).

Але й чума минає, залишаючи на довгі роки глибокі сліди руїн серед народу. Народний комісар внутрішніх справ садист Єжов був усунений і „сжовчина“ почала поступово танути і в нас на Колимі.

Потяглися комісії з Москви для встановлення, де поділися сотні тисяч людей у концтаборах? Але як і завжди буває, — знайдуть винного серед найменшого. Керівника колимських концтаборів, полковника державної безпеки Гараніна оголошується „ворогом народу“ і обвинувачується у співпраці з японською розвідкою. Його іменем почали називати і ці додаткові покарання, що одержав я та багато інших. Вже з початку 1939 р. деяких в'яз-

нів, що дістали тут додаткові карти, почали звільняти з-під варту. Почав і я жити цією надією. Все мною пережите за ці роки зовсім підірвало мої фізичні й моральні сили. З золотих копальніщ це з початку 1939 р. я був відправлений на шляхове будівництво через залізничні стан свого здоров'я. Тут трохі покращало.

Надійшов другий рішальний день моєї долі — 25. 8. 1939 р., день, який повинен був дати мені волю, бо перший мій термін ув'язнення кінчався саме цим днем. Мене не звільняють. Минає місяць, другий — також. Від дружинки та дітей ковав цілий рік цей додатковий 10-річний термін, та й повідомити листом не дозволяється. Коли ж я побачив, що мені буть під вартою аж до 15 травня 1948 р., я вирішив сім'ю про це повідомити. Через вільнонайманого українця-інженера писав я листа до сім'ї. В цьому листі я склав скаргу на ім'я верхнього прокурора СССР Виноградського і одночасно прохав дружину вжити потрібних заходів.

(Закінчення буде) ПІДПІШЬТЕ СВОЇ ВОЛНИ ЧЕРЕЗ ЦЕНТРО ОБ'ЄДНАНО!

Г. Сова НА ДАЛЕКІЙ КОЛИМІ

7. Всі інші, що не підходять до вищезгаданих категорій, але, за агентурними відомостями, були ніби вороже настроєні до совєтської влади. Пригадується мені мій колега молодих років, який також виїшов з трудової родини, мав невелику освіту (міська школа) і, дякуючи цьому у воєнний час 1917 р. одержав звання офіцера старої армії. Це „компромітувало“ його в очах совєтської влади, але його рятував великий розум і хист. — Зрештою він став інспектором обласної харківської міліції. — Родина його прізвище С... . Перед моїм арештом я зустрічався з ним і ми розмовляли про те, як у Совєтському Союзі поставлена справа захисту людини та її виховання. Якраз тоді вийшла книжка під назвою „Віломорканал“ за редакцією Максима Горького. В ній художньо та „аміло“ показува-

лось читачеві будівництво того каналу, що збудований виключно в'язнями. На вихованні в'язнів і був зроблений наголос автора книжки. Мій колега, що взагалі любив ідеалізувати життя, хвалив методу виховання, описану в тому творі. Він був запартійний, але відданий совєтській владі. І що з ним скоїлось в 1937 р? Не подивившись НКВД на його багаторічну сумлінну працю на такій ділянці, як праця в міліції. В 1937 р. він був заарештований, як колишній офіцер, і помер у харківській тюрмі, оголосивши голодівку. На початку 1938 р. в таборі Колими відбулася одна інцензіація з боку НКВД, яка заслуговує на увагу. Алетити Кремля на колимське золото зростали, йому не вистачало золота на воєнну імпералістичну машину. Хоч як машина „диктатури пролетаріату“ не

ПОЛЯКИ МРІЮТЬ ПРО „МЕЖИМОРЯ”...

(Закінчення).

„Мрії позбавлені будь-яких реальних основ!”

Ці думки про „ІНТЕРМАРІОМ” („МЕЖИМОРЯ”) є п. Цат-Мацкевич у довгій статті п. н. „МЕЖИМОРЯ” (Дз. П. ч. 163).

„Рух „МЕЖИМОРЯ” — пише автор — малює свої мапи, обіймаючи простір від Греції включно до Естонії, при тому те все доповнюється Україною. Отже балканські держави, Югославія, Мадяризна, Чехія, Словаччина і Румунія, Україна в найширших географічних границях, Польща, якась білоруська республіка, про яку від часу до часу довідуються, що через Вілосток і Гравзо стігас до Балтійського моря, отже була б об’єднана держава Верува від Скоту, вприти Литва й інші балтійські держави. Для введення в діло цих гігантських задумів влаштовується по світі „чайки” зі сукмарями і з’їзди симпатиків, а також на різних машинах до відвідування відбивається відповідно оптимістичні статті, що навіть деколи друкується, якщо є на це гроші”.

„Але „прихильники „Межиморья” поклоняються помилковій зовсім методи формування цілей і помилковій зовсім методи політичного діяння”.

„Треба розуміти, що в джерелі руху „Межиморья” лежить охота створити такий політичний організм, що мав би оборонні можливості як у відношенні до Росії, так у відношенні до Німеччини. З цього заложення виходять, декотрі діячі захистуються тріумфально підчас вигукування цифр: 90 мільйонів людей! 120 мільйонів людей! 150 мільйонів людей! Т. д.”

„Отже: цього роду цифри нічого не значать!”

„Треба доказати, що існує якась зв’язь спільних оборонних можливостей... Але воєнна техніка так змінилася, що сьогодні навіть Британська Імперія перестала бути самостійною обороною однією, є тільки додатковим силою, фільварком американських оборонних можливостей. Сьогодні є тільки дві політичні сили, що можуть самостійно боронитися: це є Росія з одного боку, а Америка з другого боку. Все інше може бути тільки членами одної з тих сил і нічим більше.”

„Лучення у вісіях „Межиморья” політично-територіальних просторів, що не мають з собою нічого спільного, як, наприклад, Україна і Альбаїнія, чи Латвія і Болгарія, квазуси на те, що само планування симпатичної комбінації відбувалося у піднеоло-поетичній атмосфері, що до, той комбінації кожний знесв свої мрії і снів і там їх акцентувано зовсім безкритично.”

„В ідеї „Межиморья” згрубува пробається: 1) ідея солідарності балканських держав, отже ідея антитурецька і антісламістична, 2) оборона югослов’янських посліостей перед італійцями, 3) будова системи середньо-європейських держав в поняттія получення візії унії наддунайських держав з Польщею, 4) самостійна Словаччина, цебто розбиття чехословацької держави, 5) республіка білоруська — цебто розбиття польської держави і 6) Україна — цебто розбиття Росії.”

„Розбиття Росії — це ідея стара... Але розбиття Росії може бути виконане щойно по війні і це по великій перемозі Америки над Росією.”

„Діячі „Межиморья” влаштовують від кількох років „гербаты” словаків з естонцями, альбанцями з чехами, поляцями з греками, українцями т. д., і т. д. і плінують в той спід, що шляхом мирної дискусії осягнуть усунення всіх спірних справ, що ділять народи Середньої Європи, що в той спід полагодають конфлікт х о рватсько-сербський, болгарсько-грецький, мад’ярсько-румунський, польсько-український і т. д. Очевидно — це мрії, позбавлені будь-яких реальних основ!”

„Діячі „Межиморья” можуть розмовляти мільйон літ, своєю системою вони не порушать справи вперед на один сантиметр, не порушать П по за спільне підписання антивоєвських заяв, що само собою ще нічого не дає. Не можна всього узгодити одночасно. Треба ввелимувати бур’яни!”

„Треба скреслити два моря:

Середземне і Адрійське... Так само щодо Югославії: наші інтереси є суперечні з інтересами цієї держави. Нам залезити на відношення італійської держави... Також чеське питання треба трактувати з найбільшою обережністю. Подекуди символічний для той справа є „казус паскудеус” з ген. Прхалою. Як відомо, цілий час війни він був фінансований поляками. Коли війна покінчилася, побіг якості до німців... Союз з чеською державою — це обтяження, а не скріплення... Не можна поручати занадто великого ангажування у словацькій справі...”

„Українське питання належить до зовсім іншого розділу, а це до розділу про розбиття Росії на національні держави. Українці не повинні бути запрошувани на „чайок” з представниками середньо-східних народів, але радше на такі конференції (думую, що вони грубо передчасні), де побі українців брали би участь інші народи російської імперії, далеко більше від українців приготувані до політичного і культурного зрівняння з російським народом. Щодо мене — тут я також поручач би як найдалше-йучу повздержливість і обережність. Польща Росії не розбіс! На те є записано 300 років або 30 років. Може це можна було зробити за часів Марини Мнішек або за часів Київського походу. Не вдалося ні тоді, ні тоді. Тому плінуювання того самого, коли ми в Лондоні — видається мені досить гумористичним. А може я надто великий скептик...”

„Сам я — литвино-білорус... Але перипусування з людьми, які поширюють теорію, що Білорусь повинна мати як самостійна держава вихід на Балтійське море через Вілосток і Гравзо — вважаю за неповажне заняття і навіть шкідливе!”

„Система середньо-європейських держав не повинна бути нічим іншим, як тільки тісним порозумінням регіональним в межах загально-європейської конфедерації народів.”

„Зате вважаю реальним союзом, заключений на еміграції між польською державою на вигнанні з державними чинниками Румунії і Мадяриччя.”

„Деякі поляки думають, що нашою вимовою і перахи у відповідних красномовних перекладах зможемо надати новий курс американській і англійській політиці. Інші поляки гадають, що ми повинні відіс, з Нью Йорку і з Лондону розпочати будувати збройну силу, отже очевидно станції атомної зброї, підводних човнів і повітряної флотії, аби власними збройними раменами вигнати москалів з Варшави.”

„Я досить скептично настроєний до того роду задумів. Думаю, що американці залучать або не залучать воювати з Росією зовсім незалежно від наших завваг і сугестій, а ще більше я скептично настроєний у справі будування збройних сил на чужій території і за чужі гроші”.

„Зате одну річ вважаю можливою і гідною патріотичного зусилля — це остереження краю перед якоюсь новою політичною провокацією”.

„Проблему України — можна розв’язати!”

П. Цат-Мацкевичеві відповів п. Грабик. Він пише, між іншим, таке:

„Української справи надуживас п. Мацкевич до рисування образів з перебільшеними барвами, коли каже, що з 300 або 30 літ запізно, аби Польща мала розбивати Росію і тому проблема України є не до розв’язання. А хто ж каже, що Польща має ділити Росію і одиначем підійматися того діла, коли це завдання повинно припасти Злученим Державам Америки, оскільки перекозуть Сталіна і скочуть здіяти плян подлуу Росії. Надшим і інших завданням є перекозати до тієї цілі американську політику... Вашингтон приклад руки до розбору Британської й голандської імперії, „Але п. Цат-Мацкевич не кидас слів на вітер! Концепція школи Володислава Студницького, якої Цат був вірним віроповідником, полягала на пліні розв’язки польської справи з Німеччиною як осередком політики, щонайменше середньо-європейської: Польща повинна найти-

СИНКЛЕР ЛУІС

Славетний - а мериканський письменник, автор „Мейн Стріт” і „Бабіт”, який здобув Нобелівську премію — Синклер Луїс був самітнім і негатованим. Завжди шукав те, чого не міг знайти, а коли знаходив, то вже більше не хотів його. Навіть у своїх літературних працях переходив від новел, які зробили його славетним, до поезії і останніми закінченими працями його були вірші. Був дуже не дисциплінований. Або занадто багато працював, або цілком нічого не робив. Часом дуже багато їв, а часом цілком нічого не їв. Був або занадто уважним до своєї особи, або диями не хотів міняти одєж: Іноді багато подорожував, а іноді диями не залишав своєї кімнати в готелі. Не був вродливий, а до того мав багато рубців на лиці в наслідок лікування екземи рентгеновими проміннями. Тому був дуже соромливий. Але не зважаючи на це, був виключно щирою людиною, з усмішкою, що сяяла доброту. Деякі люди дуже захоплювалися його чарівністю, хоч коли йому хтось не подобався, він ніколи не приховував своєї відрази.

В єдиному був послідовним — залишався завжди правдивим американцем, і країну, яку так критикував і про яку писав сатири — палко любив. Таким його знав його особистий секретар і компаньйон А. Менсон, який провів з ним

ся в орбіті співдії з Німеччиною.”

„А тоді „Межиморья” стає не тільки неперібіне, але навіть шкідливе. Німеччина не могла би терпіти спокійно федерації Середно-Східної Європи з Польщею. А тоді також Україна, як союзник Польщі не була би признана Німеччиною, не говорячи про те, що Студницький не хотів би в своїй концепції занадто ослабити Росії, щоб зберегти з цього боку чинник рівноваги у відношенні до Німеччини. На цьому зрештою полягас слаба сторона їх пліану, що мусів би скінчити найперше на конкуренції німецько-російській, а опісля на порозумінні між Росією і Німеччиною, покінченому новим розбором середно-східно-європейського простору”.

„Замість говорити, що є зле у „Межиморью”, п. Цат-Мацкевич повинен явно і публічно виявити, що є добре в концепції німецькій і тоді поуче, з яким стрінється відомим в польській опінії. Закордонної політики не треба робити під мелодію вулиці, але можна її творити всупереч солідарному становищу громадянства... Тому треба думати і говорити про „Межиморья!” (Дз. П. ч. 172).

„Ми — за право самоозначення кожного народу!”

На статтю п. Цат-Мацкевича появився у пресі також лист п. д-ра Ю. Гавтмана, в якому він згадує стрічі з представниками народів Середньої і Східної Європи в Інсбруку в рр. 1948-1950 та між іншим пише:

„Сугерую польсько-словацько-чеський союз на місце польсько-румунсько-мад’ярсько... Це було б ядро майбутньої федерації... Висловлююся за правом самоозначення кожного народу. Чи це будуть словаки, чи народи Югославії, українці чи білорусини; можемо не погоджуватися з їх політичними і тереновими постанулями, а навіть поборювати їх, але виступаючи проти їх змагань до самостійності — ідемо проти хвиль!”

„Межиморья” повинно об’єднати всі ті народи, що почувальються до зв’язків з культурою і з цивілізацією заходу, — а тепер від них з відірвані. Поворот до цих вартостей, скінчення наволоки совєтської „дивілізації”, відбудова волі — оце гасла „Межиморья!” (Дз. П. ч. 173).

Ось — так мріють про „Межиморья”, а Західні Українські Землі так — коби сила! — забирають!

З наведених нами цитат польських ідеологів ясно, що вони майже всі мріють про „Межиморья”, але коли прийдеться сказати слово про Західну Україну — всі вони проти приналежності тих українських земель до України, а за імперіалістичне відібрання їх від України і прилучення до Польщі.

Ось — так — мрії залишаються мріями...

Подав С. Я.

Його останній рік життя і який написав про нього статтю в журналі „Сатердей Імджінг Пост” під заголовком „Останні дні Синклера Луїса”.

В своїй статті Менсон пише, що найбільшим періодом в останньому році життя Луїса була січень і лютий місяці (1950 року). Він проводив дні з своїм секретарем у Флоренції, відвідував церкви і музеї. Науколюбнішим місцем його був монастир „Сан Марко”, в якому є фрески монаха Анжеліко. Коли Луїс заходив до „Сан Марко”, пише Менсон, він майже завжди з цівідонци дивився на Велику Розп’яття, найславнішого з усіх місцевих праць. Менсон також оповідає, що Луїс дуже любив Флоренцію. Знав її ліпше, ніж самі флорентійці. Знав кожен музей, церкву, старі будівлі, кафе й ресторани. Спочатку часто контактував з американською колонією, але пізніше, за винятком кількох друзів, втратив зв’язки з ними, бо йому не подобалося те, що американці в Італії живуть тільки власним національним життям, а з Італією не мають нічого спільного. Кілька разів зустрічався з письменником і критиком Вернаром Беренсоном, з яким часто не погоджувався, бо, як він говорив, Беренсон був занадто естет. Синклер Луїс, наприклад, не міг дивитися на праці Да Вінчі чи Ботічеллі чи Фра Анжеліко тільки, як на мистецтво. В чартагна головному чином, він намагався вгадати особистість мистця. Цікавився особою, яка намалювала картину, так само як і самою картиною.

Менсон пише, що Луїс, не зважаючи на те, що провів багато часу в Європі, ніколи не хотів стати емігрантом. Дуже гнівався, коли хтось з американців закордоном поводив себе нетактовно, чи давав причини для європейців сміятися з себе. І хоч Луїс сам критикував американців, дуже не любив, коли це робили європейці. Він хотів, щоб американці в культурному відношенні піднялися вище ніж будь-яка інша нація. Тому писав такі сатири. Він ненавидів снобізм, особливо манію титуловання, а також снобізм інтелектуальний. Був дуже добрий до своїх службовців, а також до тих, кому, на його думку, було тяжко. Ненавидів формальні прояви харитативності, але ніколи не минав старця, щоб чогось йому не дати. Завжди настоював на тому, щоб платити рахунки в ресторани, і не дозволяв нікому іншому робити цього. Луїс був комбінацією непокірності і перебільшеної метушливості щодо щоденних приготувань до праці. Він говорив, що письменник, який збирається писати, мусить робити так, як генерал, що плінує битву — методично і в порядку.

Був дуже спостережливий, а крім того багато записував. Записував все: назви вулиць, людей, міста, їжу, напої, ресторани, а також пейзажі і т. інше. Якщо випадково чув якусь розмову — записував також.

Його компаньйон говорить, що він міг жити з Луїсом тільки повністю підкоряючи йому свою особистість. Він жив так, як Луїс того хотів, і допомагав Луїсу так, як той цього бажав.

Луїс був дуже пунктуальним. Любив музику, але не любив опери. Уникав всяких церемоній і публічних зібрань. Цікавився релігією з точки зору історичного і соціологічного.

В кінці вересня 1950 р. Луїс зулявився в Римі і був під постійною опікою лікарів. За місяць до смерті він ще дуже багато працював хоч і був дуже слабкий. 31 грудня йому стало дуже зле. Пого забрали до лікарні, а за десять днів Синклера Луїса не стало.

О. Несіна

ФАРМЕРИ ВИСИПАЛИ НА СМІТТЯ ГОТОВУ КВАСОЛЮ

Нью Йорк. — Чотири фармери з Лонг Айленду привезли вантажними автоматами на продаж до Нью Йорку стручкову квасолу. Коли ніхто не хотів дати їй належної ціни, вони висипали її на сміття, замість забрати додому або продати по нижчій ціні. Вони кажуть, що ціна пропонувана на ринку, не покриває їхніх витрат на садження, збирання й доставку квасолі на ринок.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОГІС „СВОБОДА”

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА ПРАВИЛЬНУ НАЗВУ

В останньому числі у зв’язку з нападом московської „Правди на В. Сосюру за вірші „Любіть Україну”, дуже часто пишуть газети про совєтський літератури, та про совєтський письменників. І пересічна людина, яка не знає дійсного стану відносин на сході Європи, цілком не може зрозуміти, як може існувати українська, білоруська чи інша література, коли все, що пишеться в Україні чи інших поневолених Росією країнах, називається офіційно совєтською літературою, чи совєтськими письменниками, не подаючи в 90 відсотках національності письменника. І дійсно, в Америці деякі люди зачинають порівнювати так звані „Совєтський Союз” зі Злученими Державами Америки. І не дивно, коли якийсь американський кореспондент чи письменник зробить великі очі, довідавшись, що Хвильовий чи сотні інших письменників, які згинули з рук Москви, є українські а не совєтські письменники. Кремлеві та всім „неділліям” це дуже на руку у веденні їхньої пропаганди та замальованні очей людей мало обзнайомих у дійсних відносинах. В останній час Кремль на всі роки перекозус своє покіління і українську молодь, що навіть Шевченко був совєтським письменником.

Що ж роблять наші мистці пера у вільному світі у протизвагу цій безліччій брехні? І коли читати на шпальтах „Свободи” в різних дописах про „совєтського письменника” Сосюру, який написав „Любіть Україну”, то серце болить. Болить не за Сосюру, який вип’є свою чашу скорше чи пізніше за своє безліччє славослов’я „батька народів”, але за тих сотні українських письменників, які воліли дистанцію кулю в потилицю, чим писати на приказ Москви, які воліли піти на каторги, поповнити самагубство, чим стати на услугах Москви. Серце болить за тих, які свідомі, що їх чекало від Москви, не зрелись свого народу і до останнього свого подиху служили вичлочно для свого народу і своєї батьківщини, за тих, які оспівали красу і горі своєї батьківщини власною кров’ю. І тих то живучих по каторгах невідомі пера, сьогодні називаються „совєтськими письменниками”, в той час коли Москва кожного свого навіть мазгала підкреслює „єто руський писатель”.

Ця шкідлива для нас назва совєтський повинна раз скінчитися, бо на якій мові українське слово „писатель” і буде українським письменником, і про нього, як такого мусить знати свій і ми. Бо як ми станемо ще і самі називати тих

М. Воробель

УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

(Закінчення зі сторони 2)

добитки тримаються в його фарватері. Вони теж свосчасно вели корабель, свідомі його великої мети й небуденної дороги — або й ні! Всі вони починали від високої віри в своє післанництво весті націю поперез націю для нації. Вони кінчали в безплідних намаганнях петрифкувати під своїми зорями весь український небозвід і падали за борт. Валів їх невиліпно долі всемогутній заморганічності української революційного явища — сила української правди! — з якою вони розходилися. Інтегральну величину України не вдалося нікому вогати в задушливі рами партійного фрагменту. Скорше чи пізніше їхню відосередність торочить динаміка революції, що на позиції авангарду нації покликас нову фалянгю. Так починає нова декада, з новим патосом в нових формах. І знову ними послужиться ідея українського життя для експресії та боротьби, щоб кризь незавершеність форм та людей — перелетіти в буття. Бо особистість завершена — це нація, а завершена форма — це її держава.

Минуло 30 літ цієї негломонної, всенациональної боротьби. Для досягнення своєї державної рації нація стосує мудрим ладом всі засоби і сили свого життя, в тактичних змінних формах, залежно від вимог та потреб ситуації.

Але концепція, стратегія, головна лінія боротьби є одна і незмінна від вибуху по нинішній ледь. Це шлях національно-революційного процесу на

ВІДГУКИ ДНЯ

ЗБУВСЯ КЛОПОТУ

Хтось задзвонив. У Львові я дивлюся кризь фізичку що це, тут зразу відгукнує, хог — як кажуть бувальці — воно і тут не безбездне. В хату вскопів нестарий щє ароматий, заспанний, з розквітловожем волоссям і з неадекватними очима.

— Ви Галактіон Чинка? — Бари! — подумав я і пригоготувався до нападу.

— Кажіть: ви? — тупнуло у мій бік пальцем.

Тоді я погав трохи з жидівськими: — Або, що? — А те, що як ви є ви, то я хогу, вам щось сказати, тогніще — хогу, запитається про щось. Маю до вас діло!

— Яке? — Па воловий шкурі не спиває би. Іде про мову! — Як про англійську, то ви але вбравдися, — Ні, іде про нашу, українську.

В такому разі вибавте, не буде з цього нічого, бо я не маю до вас перенюгувати.

Чому перенюгувати? — Здивувався прибулий, — Бо дискусія напевно залягнеться найменше на два дні. Це така тема, що хог сядь і плаз!

— А базите! Я також сів і плакав, але вже сльоз не стало. І тому прибіг до вас... — Коли по сльози, то даремний ваш труд. Я вже давно виплакав їх. Врешті погодився і маю спокій. Тепер мені ясно, що „шереги” це українське слово замість гужого „ряди”, що „застерігати” не значить те, що я думаю і що воно знаємо, а „мерстерігати”, „остерігати”, що „сексот” усі в Америці зрозуміють правильно: секретний сотрудник, а не людина сексуально збоєзна, що „житалтування” це одне з кращч українських слів, що „поверхова людина” це не є людина на о-

соти наших найкращих мучеників пера „совєтськими письменниками”, а їхні твори, безпощадно нищені Московою, „совєтською літературою”, а в додок Москва буде дальше трубит, що Черченко і Франко — це „совєтські письменники”, звідки світ може знати правду? В тому випадку мас забрати голос хтось з тих письменників-недобитків Москви, що мали щастя дістатися у світ вільного слова і думки, і писати те, що серце і душа співає. Хто стане в оборону тих, що вже не можуть себе оборонити за правильну і горду їх назву українського письменника, яку вони окупили своєю власною кров’ю? Фактично совєтських письменників нема, бо нема і совєтської нації.

М. Воробель

НЕОБХІДНЕ ВИДАННЯ

Скільки то наша преса поза кордонами України не писала про відмінність життя на чужині і нашу потребу пристосуватися до нього! Багато в цьому напрямі робилося — та далеко не все. Ці хоби нашого громадянського життя чи не найбільше відчували і відчували батьки дітей, які в обставинах українських початкових шкіль, мусіли, без відповідної допомоги з боку громадянства, саме в тих відмінних від батьківщини обставинах виховувати тих дітей — і то виховувати в душі українства. Кожний, хто мусів виховувати своїх дітей, або ближче цікавився цією проблемою — знає всю її глибину. Згадати хоча б побут української дитини в великих містах Заходу, її уподобання в цьому побуті, — та категорична вимога: вдержати цю дитину в повній відданості для далекої, незнаной — та все ж рідної й дорогої України.

Конкретний крок вперед робить видавець Михайло Борецький в Нью Йорку, випускаючи в світ новий БУКВАР І ЧИТАНКУ. Видання це появиться вже на початку цього шкільного року, тобто в місяці вересні. Воно — багато ілюстроване, з текстом — пристосованим для дитини, що перебуває на чужині в еміграційних умовах і дуже часто зовсім не володіє українською мовою. Для цих останніх опрацювано спеціальний показник української абетки на базі англійської мови. Тут вистачатиме добра воля українського батька, що своєю допомогою в навчанні дитини допровадить її через тексти Букваря і Читанки до українського друкованого слова, а далі — в українське життя загалом. Для дітей, що володіють українською мовою, токості й ілюстрації Букваря і Читанки принесуть велику радість в пізнанні всього того, що українське. А його так багато і таке воно гарне!

В. 3-ів

ОБ’ЄДНАННЯ 6. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ ВІДІЛІ НЮ ЙОРК

В НЕДІЛЮ, 19-ГО СЕРПНЯ (SUNDAY, AUG. 19) 1951 ПРОГУЛЬКУ до WEST POINT (Здійдення славної Вілосової Академії і Музею та шпик в шагарній місцевості над річкою Гудсон).

Вілізд прогульковий автобусу точно в год. 9. рамо. Поворот до Нью Йорку в год. 8. вечорі. Квитки в ціні 2 дол 50 цент. у п. О. Литвиненка в п’ятниці і суботи год. 7-8 ввеч. в доміні Відділу, 149 — 2nd Ave.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОГІС „СВОБОДА”

ВАЖЛИВЕ СУДОВЕ РІШЕННЯ

Переселенча організація відповідальна за переселених громадян.

Побут нових імгрантів у Злучених Державах Америки видиває кожного дня нові соціально-допомогові проблеми і збільшує та поширює діяльність допомогової організації. Але не лише соціально-допомогові справи нових імгрантів стають предметом уваги допомогової організації. Недоволені судді у Філадельфії видають рішення, що добродійні організації відповідають теж за громадське ведення себе тих громадян, які на ашуранси тих добродійних організацій приїхали до Злучених Держав Америки. Рішення це запало у зв'язку з судовою справою родини Кобельник, яку арештували за порушення публічного спокою. Коли обжалована родина не могла зложити бонду на суму 500 дол., тоді суддя визвав представника ЗУАДК-організації, на ашуранс якої ця родина приїхала недавно до ЗДА і вимагав від нього цієї грошової запоруки. На заяву представника ЗУАДК, що переселенча організація не може відповідати за поведінку кожного спроведженого нею імгранта, бо ЗУАДК мусів би відповідати за 27.000 нових імгрантів, які не все повинуються всім припорученням нашого комітету, суддя виніс рішення, що будуть пороблені заходи, щоб імгранти повинувались зарядженням своїх переселенчих організацій. У справі родини Кобельників суддя зрозумів відмовити бонд, доручивши ЗУАДК-ові переселити цю родину з Філадельфії.

згадану вище подію і заклинає всіх наших нових поселенців звертатись з усіма проблемами до своєї організації — до ЗУАДК, а не тягаться по суду і витрачати непотрібно — свій гріш і відтягати свою організацію від переселенчої діяльності. Кожний виконаний гріш це не лише особиста втрата, але це втрата для цілої нашої громади. Цей гріш можна використати для переселенчої акції, яка тепер стоїть на першому плані і повинна згуртувати для кращого її проведення усю нашу громаду.

Збірка одяжі й харчі
Союз Українок започаткував гарне діло збірки одяжі й харчі для потребуючих українців в Європі. Зібрані речі і харчі будуть переселені до розподілу до Відділу ЗУАДК в Європі. Дирекція ЗУАДК звертається з проханням до всіх переселенчих осередків, як і всіх організацій, установ і окремих громадян підтримати започатковане Союзом Українок гарне діло і кооперувати з цією організацією в цьому напрямі. В Нью Йорку збірку переводить переселенчий осередок 11, Ст. Сьома вулиця, а у Філадельфії зібрані речі і харчі переселити до Українського Громадянського Клубу, 847, Н. Френклін Стр. Просить організувати збірку теж і в інших містах і подати адресу збіркового пункту до Централу ЗУАДК-у на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee Inc.
PO Box 1661, Phila. 5. Pa. USA.
Злучений Укр. Америк. Допомоговий Ком.

КОНКУРС

на працю про участь психологів народів в будівництві Європи.

Інститут господарської соціології і психології народів в Гаазі (Франція) проголосив конкурс з нагородою на 100.000 франків для автора найкращого твору, присвяченого темі: Участь психологів народів у будівництві Європейської Федерації. Подальше ніжче регламент цього конкурсу, опублікований в місячнику "Notre Europe" ("Наша Європа"), що виходить в Страсбурзі (1, rue du Temple).
Тема. Як практичні заклади, які можна включити в програму акції і які впливають з уже добутих відомостей про психологію народів для збудування Європейської Федерації?
N. B. Авторів твору дозволено обмежити свій досвід континентальною Європою під умовою психологічного оправдання тимчасового виключення Об'єднаного Королівства Великобританії й Північної Ірландії в європейську цілість. Він може наприклад вважати на досвід, за яким остаточне рішення участі Англії в житті Європейської Федерації буде означене виставляючим поступом цієї Федерації.
Авторів також дозволено, якщо він хоче, зложити ширшу цілість традиційної Європи, тобто включити в огляд умов участі країни східної Європи і навіть Європейську Росію.
Проте автор не повинен схилитися до думки про Європу меншу за найбільшу частину континентальної Європи, яка охоплює простір від Гібралтару до Північного полюсу і розповсюджується на схід до Одеру. Треба брати до уваги випадок мирної Європи, яка приписує законні свесвітній моралі, такі, які намагається встановити Організація Об'єднаних Націй.
Розмір праці. Щонайменше 95 сторінок, щонайбільше — 115. (Норму лас надрукована сторінка "Revue de psychologie des peuples", volume 450 спів на сторінку.)
Умови подачі. Немає обмежень щодо національності автора, але праця обов'язково повинна бути подана французькою мовою. Кожний кандидат повинен надіслати чотири примірники своєї праці Директору Гаврського Інституту Соціології (M. le Directeur de l'Institut Navrais de Sociologie, B. P. 258. — Le Havre, France).
Термін подачі праці — 1. березня 1952 року.
Розмір премії. Сто тисяч французьких франків.
Нагородження праці буде опублікована як окреме число. Огляд психології народів. Парврат дістане таку кількість примірників, яка буде встановлена.
Склад журі. Андре Сіґрід, член Французької Академії, почесний президент Гаврського Інституту Соціології буде головою журі, до якого належатимуть: Г. Бругманс, ректор Колежду Європи в Брюгге; Пьер Фредіан, міністр національного виховання Великого Князства Люксембургу; Рене Ле Сенн, член Академії моральних і політичних наук, професор Сорбони; Роберт Метері, адвокат апелляційного суду в Брюсселі; професор філософії і літератури Сен-Луї; Говіан де Рейнольд, почесний професор університету Верна і Фрібурга; Гастон Ріу.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Враження з одної імпреси
Не тільки з почуття патріотичного обов'язку, але також з цікавості як відбуваються імпреси в Америці (бо я ніколи тут два тижні) — пішов я на Жалобну Академію в честь сл. п. Отамана Симона Петлюри, що відбулася дня 17 червня ц. р. в залі Українського Клубу у Філадельфії.

Зал був виповнений вщерть. Кого було більше на залі — старі чи нові імгранти, важко мені осудити. А зрештою, такий спосіб, як числення публіки і ділення на старі і нові, також м. і. до нічого доброго не доведе. Дух таких героїв як Симон Петлюра повинен нас сповнити силою, яка зробила б з нашого народу моноліт-скалу.
Над сценою, на пурпуровому тлі, видні Тризуб, а докрити нього напис тільки в англійській мові — деталі, яку не можна було не помітити, але це — так би мовити — частина постійного оформлення залу.

Шодо самої програми — то вона стояла навіть на високому мистецькому поземі. Дуже мило вражав мужеський хор під дир. В. Задорожного і не тільки під музично-вокальним оглядом. Усі співаки були в гарно строчних мужеських смокінгах, а сам диригент у фракку.
Солістка п. Черняхівська прекрасно відповідала дві перші пісні, в двох наступних була помітна у неї легка перетомка, тому чи не було б краще замість дох наступних пісень виставити одну інструментальну точку.

Соліст-тенор Ів. Гом заімпонував драматичним характером свого голосу (нічого дивного, що він як довгожданий, дістав ентузіазм до новорської опери — правді з леваною умовою).
Рецитацію п. Клави Гом — слід вважати як великий успіх артистичний (вірна інтерпретація та дуже добра артикуляція слова).

Дивним видається мені тільки, що усі т. зв. професіонали були спеціально зазначені у програмі „проф.“, бо одна з цих осіб, до речі, мені дуже знайома як колишнього імпресарю, поминаючи, що ця особа має інше наукове звання, в якій мірі не з професором, хіба, що тільки професіоналістом.
На кінець, коли я виходив зі залу, заговорив до мене якийсь заблуканий туди чужинець англійською мовою менш-більш в цьому

НЬО-ЙОРК, Н. Й.

10-й Відділ ОДВУ в Нью-Йорку
В дні 27 травня 1951 р. в шкільній аудиторії при Українській Греко-Католицькій парафії св. Юра 217 Е. 6 вул., відбулася ЖАЛОВА АКАДЕМІЯ, присвячена річницям двох чорних днів трагічного травня ц. р. 1926 і 1938, пам'яті Симона Петлюри, Голови Директорії Української Народної Республіки і Головного Отамана Військ УНР, і Євгена Коновальця, полковника Української Народної Республіки, командира Січових Стрільців, творця Організації Українських Націоналістів і першого Голови Проводу Організації Українських Націоналістів.

Академію відкрив гол. 10-го Відділу ОДВУ Нью-Йорку, п. Іж. Євген Новийський, а коротку але дуже змістову доповідь виголосив п. Ярослав Гайнас, підкреслюючи, що оба національні герої несли високо прапор боротьби за Соборну Самостійну Українську Державу, та лишали для молодого покоління закони окроплені власною кров'ю.
Мистецьку частину виконав Український хор „ВОЯН“ під керівництвом проф. І. Недільського, що за заслугувано на призначення за добре підготовлення сесії: „Вперед!“ — пісня УПА, та „Вилітали орли“ — музика Гайворонського. Віра Кальницька відігравала один уривок поезії О. Ольжича, а п. Володимир Змів, член Студії П. Гриняка, відігравав вірш О. Олеся, „Героїчний вінок“.

По закінченні мистецької частини АКАДЕМІЇ був висвітлений історичний фільм „Головний Отаман Симон Петлюра, в Києві, в 1917-1920 рр.“ Присутні могли знову наочно пригадати часи Визвольної Змагаль українського народу, який перший проливав кров і стелив кістками степи України в боротьбі з червоною комуністичною Москвою.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВИТИ, А ПРОСВИТА — ЦР СИЛ!

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Згідно з комунікатом Українського Конгресового Комітету Америки „Свобода“ число 69 і 72/1951 р. ст. 3 і 3, та закликом підписаного Громадянського Комітету Америки для Вшанування Пам'яті СИМОНА ПЕТЛЮРИ, Голови Української Самостійної Соборної Держави і Головного Отамана Збройних Сил Української Народної Республіки, в Дванадцять П'яти Років його Смерті, подасмо до загального відома нижче наведену ПОСТАНОВУ:

- 1) — Громадський Комітет ухвалить створити фонд імені СИМОНА ПЕТЛЮРИ.
Цей фонд складатиметься з:
а) — Церковних Збірок в Українських Церквах кожного року перед пахадами в пам'яті Симона Петлюри.
б) — з продажі жетонів, листівок, публікацій і ін.
в) — з частих прибутків з конкордних журналів академії та інших імпрес.
г) — з добровільних пожертв.
2) — Призначення фонду імені Симона Петлюри.
а) — Удільвати допомогу на утримання і розбудову бібліотеки імені СИМОНА ПЕТЛЮРИ в Парижі, як вічного пам'ятника ПОКІННОМУ, утвореного Урядом Української Народної Республіки.
Президент Європейської господарської і митної Унії, член дирекції місячника „Люди і світи“; Дамієль Влає, професор політичної економії факультету права в Пуатьє, голова руху Добровольців Європи; Ф. В. Зейльманс ван Емшювен, президент Інституту психології народів в Гаазі.
Пан Абель Мірогале, директор Гаврського Інституту Соціології буде також членом журі.
Публікуючи відомості про Конкурс, сподіваємося, що серед українських науковців на еміграції знайдуться сили, які спроможні взяти участь у Конгресі. Цим вони показали б дозрілість української науки і спроможність її працювати для Європи як культурної цілоти.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Вшанування 10-ти ліття Проголошення Відділення Української Державності

15 Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобід України та Осередок Силів Української Молоді Америки ім. Миколи Міхновського в Амстердамі, Н. Й. спільними заходами вшанували в дні 8. липня ц. р. (неділя) у місцевій парахіяльній залі Святоцього Академію в Десяті Років Святоцього Академію української Держави. Академію відкрив мужеський хор Осередку СУМА під проводом п. Ярослава Нижника відіспіванням американського гімну та пісню — „Збудуй Україно, повстань“.

Святоцю промову виголосив Євген Вартолик, голова місц. Осередку СУМА. В слідуючій тоці парох каз. черкв. о. Романа Дікий відчитав „Пастырський лист“ Митрополита Андрея, а парох укр. автокефальної церкви о. Леонід Долинський „Послание“ Митрополита Миколая, які були видані обома Митрополитами з нагоди проголошення Акту про Відділення Української Держави. В дальшому проф. Ірина Зячківська-Гаврилюк з Когове, своєю мистецькою грою на фортепіано виконала: „Пробудження вестні“ — Вербського та „Візаньку українських пісень“ — Свічинського.

Першу частину святочної програми заквивав маленька Любов Дікий деклямацією Б. Лепкого „І в мене був свій Рідний Край“.

Другу частину Святочної Академії продовжив своїми споминами голова місцевого відділу ЗУАДК-у проф. Семен Любомір Гнатківський.
З черги слідують сольо-спів Нусі Гавдик (з Когове), яка під аккомпанімент проф. Ірини Зячківської-Гаврилюк відіспала дві пісні: „Жита“ — Гнатківщина і пісню УПА „Бабуся“.

Ланковий СУМА Богдан Саврас, виголосив деклямацію Чарторайського: „Україно!“
Закінчила святоцю програму — скрипкарем сольо Оксана Тарнавська-Ленець з Трой, яка під аккомпанімент проф. Ірини Зячківської-Гаврилюк відідала на Зячківській Сонатину — Гайворонського та Українську Шумку — Левницького. Святоцю прибрання сцени, основною якою був Деркавий Тризуб, це артистичний жист Прослава Герулик, яка при допомозі Марова Мисловського, Осена Пацка та Володимира Варшони влучно відідала тло для святочної академії.

Р. Д.

ІЩАДІТЬ У ЛЕГКИХ СПОСІВ... КУПУЙТЕ СВОІ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕНВІНГ'О!

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРС ОМОХОДОВИХ МЕХАНІК І КУРС ІЗД.

GR. 7-8951
КУРС МЕХАНІКИ КУРС ІЗДІ АВТАМЕ
Постараймося до Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні отримують дипломи. Помагаємо в отриманні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРС ІЗДІ, ВЕ-ПРІНІ, ІНДІЛІНІ Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., біля 10th St. NEW YORK CITY

УВАГА!
Велика випродаж!
Солом'яні капелюхи — \$ 97
Імпортована (найліпша) панama — \$2.75
(попередня ціна \$5.00, \$6.00 і т. д.)
Капелюхи з банґорали (х можна мити) — \$1.50
Як рівнож легкі латні ФІЛЬЦОВІ капелюхи по приступних цінах.
Відновляємо куплені у нас капелюхи. ПРОДАЄМО ШОВКОВІ КРАВАТКИ, ПАСИ І ШЕЛКИ. (Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Між 2-ого і 3-ого Ешело.) — Телефон: GR 5-3733.
Відкрито в п'ятницю до 9-ої, в суботу до 10-ої год. ввечері.

УСПІХ ПОСЕРЕДНИЦТВА ГАРРИМАНА В ІРАНІ

Тегеран, Іран. В іранських, британських і американських колах висловлюється багато нового оптимізму щодо можливостей мирного і задовільного англо-іранського нафтового конфлікту, завдяки посередництву спеціального висланника президента Трумана, Аварела Гарримана. Сам конфлікт ще далекий від поладження, але прийняття Британією „під сильним натиском наших американських приятелів“ — як це заявив міністер Моррісон — принципу іранської націоналізації та взаємні уступки для відновлення переговорів створюють відповідну пригожу атмосферу, в якій можна з відпо-

ПЕРЕВІЗ пасажирів, пакунків і речей у місті, поза місто і на дальню віддачу.
ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.
Голоситесь: 6-10 ранку і 6-10 веч.
Телефон: СУ. 9-7879
M. SHULGIN TRANSPORTATION
2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ШЕВСЬКА РОБИТНЯ ІВАНА ЛАШКЕВИЧА
повідомляє В. П. Громадянство в Джерзі Сіті, що різного роду направили, як і замовлення на лому роботи виконую факхово, чесно, скоро і дешево. Роботи приймаються від год. 12 вполудне.
Із всіма вступними клопатами співіть до новодікритої української фірми:
ІВАНА ЛАШКЕВИЧА
282 Grand St., Jersey City, N. J.

Д-р мед. ОЛЕКСАНДЕР СУШКІВ
приймає від год. 10—1 і 5—8 щоденно з винятком неділі.
Офіс: 64 E. 7th St., NEW YORK, N. Y.
Тел.: ALgonquin 4-7133

Dr. J. DERUHA
128 EAST 86th ST., N. Y. C.
над станцією соб. Лексінгтон Ев.
Місце має осередне положення, доступне з усіх боків.
Окремі ждальні для жінок.
Ординує в будні дні: 10—2 і 4—9 год.
Особливу увагу звертає на недуги мужчин і жінок, неправильності й ослаблення. Якщо маєте які труднощі зі здоров'ям тіла або ума, порадьте мене з повним довір'ям. — Точні оглядки, включаючи й перевірку крові, \$3. ПОКІНЧИВ СТУДІЙ В ЄВРОПІ.

Evergreen 3-4116-4456
Maple Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS SALES & SERVICE
72-74 Box Street BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.
Українське підприємство ФЕДЬКА КУДІАК

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
виправдує погребеник за \$150
ціна так швидко як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЯКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Заміняє похоронами в БРОМКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОБОЛІЦІЯХ
Контрольована температура. Модерна-каліпця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORehard 4-2568

ПРИ ЗМІНІ МІШКАННЯ В НЬО-ЙОРКУ АБО ПЕРЕСЕЛЕННІ ДО СТЕТІВ:
NEW YORK — PENNSYLVANIA
NEW JERSEY — CONNECTICUT
КЛІНЧЕ УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗНЕ БЮРО
В. В. ВОГАЧЕВСЬКОГО
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

ТАРЗАН, ч. 2646. ВАТАЖОК
I HAVE FRIENDS WAITING. LET'S JERRY THIS. "TARZAN SAID "THAT I'D DEPEND ON YOU, ROBERT," SHE SAID, AS SHE KNOCKED ON THE DOOR.
"YOU TOO, THINK I'M WARRICK, EH?" SAID TARZAN, QUIETLY CHIRAM SMILED. "I KNOW YOU ARE ROBERT WARRICK!"
"WE HAVE BROUGHT ROBERT WARRICK, ATAN CHIRAM, LETHA SAID. "AH, WARRICK, MY FRIEND, BEAMED THE FAT MAN, "COME IN, COME IN!"
"Я чекав на друзів. Давай-те скоріше його", сказав Тарзан. — "Це залежатиме від вас, Роберте", сказала Лета, стукаючи у двері.
"Ми доставили Роберта Воріка, Атана Чіраме", сказала Лета. — "А-а, Ворік, мій друг", засіяв товстий мужчина, "заходьте, заходьте!"
"Ви теж думаете, що я Ворік, га?" швидко сказав Тарзан. Чірам усміхнувся. "Я знаю, що ви Роберт Ворік!"
"Хай буде по-вашому", здвгнув Тарзан плечима. "Що ви хочете?" — "Малу, Воріку, малу Амра!"